

GAZETA GMINNA

Organ urzędowy Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Krakowie

Nr. 4.

15 lipca 1937.

ו' מנחם אב, תרצ"ז

Rok I.

Posiedzenia Zarządu.

W dniu 10 czerwca br. odbyło się posiedzenie Zarządu, pod przewodnictwem Prez. Dra R. Landaua a następnie Wiceprez. Dra L. Schermanta, na któ-

niczającemu Gminy żydowskiej w Krakowie, bhp. Dr. Samuelowi Tillesowi, podnosząc Jego niespożyte zasługi dla dobra Gminy.

Szpital Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Krakowie przy ul. Skawińskiej.

rym przed przystąpieniem do porządku dziennego przewodniczący Prez. Dr. Landau poświęcił wspomnienie pośmiertne zmarłemu b. długoletniemu Przewod-

Obecni oddali cześć Zmarłemu przez powstanie, poczym uchwalono jednogłośnie, przeznaczyć dla Zmarłego grób honorowy na cmentarzu przy ul. Miodowej,

wziąć udział w pogrzebie przez Zarząd Gminy in corpore i wyrazić Rodzinie współczucie przez delegację Zarządu.

R. Samuel Spira poruszył sprawę trybowania mięsa i wyraził żal, że z powodu niezdecydowanego stanowiska Rabinatu krakowskiego i szczupłości wyznaczonego dla ludności żydowskiej kontyngentu, daje się wśród tejże odczuwać dotkliwie brak mięsa koszerne. Mowca domaga się, by sprawa ta była w najkrótszym czasie pozytywnie załatwiona.

Następnie przystąpiono do obrad nad sprawami będącymi na porządku dziennym.

Przewodniczący podaje do wiadomości, że Urząd Wojewódzki w Krakowie zatwierdził budżet Gminy na rok 1937, z pewnymi nieznacznymi zmianami. Zmiany te dotyczą, w szczególności składki gminnej i uboju rytualnego, natomiast w dziale wydatków, obniżone zostały m. i. dosyć wydatnie, pensje rzeźników gminnych.

W dyskusji nad tą sprawą, przemawiali, wiceprezes F. Stempel, wiceprezes Dr. L. Schermant, radcowie Kurzman, Dr. Grünspan, Inż. Buchner, Dawid Landau, Biberstein, Herzig i Geizhals, poczym uchwalono poczynić w Województwie starania w kierunku uchylenia niektórych redukcji, które Zarząd uważa za krzywdzące.

W dalszym ciągu ustalono wymiary składki gminnej na rok 1937. Lista składek została już przedłożona Województwu do zatwierdzenia.

Omawiano następnie sprawę odstąpienia podgórskiej spółdzielni kredytowej lokalu b. Gminy żyd. w Podgórzu, oraz sprawę subwencjonowania podgórskiej Talmud Tory, do których to spraw Prezydium przychylnie się ustosunkowało.

Przewodniczący Komisji Opieki Społecznej r. Inż. Buchner podał do wiadomości Zarządu, że z okazji 25-letniego jubileuszu metropolity krakowskiego Ks. Biskupa Adama Sapiehy, Zarząd miejski przeznaczył 1000 obiadów bezpłatnych do rozdania między ubogą ludność żydowską Krakowa, co Zarząd przyjął do wiadomości, wyrażając podziękowanie Zarządowi miejskiemu za tę hojną ofiarę.

Odczytano wreszcie decyzję Wojewódzkiego Urzędu konserwatorskiego, w którym uznano za zabytek historii i kultury Krakowa, dom p. n. „Schronisko Brata Alberta” na gruntach Gminy wyzn. się znajdującym, w którym żył i działał Brat Albert.

Po wysłuchaniu kilku interpelacji w sprawach aktualnych i wyjaśnieniu Prezydium, zostało posiedzenie zamknięte.

Na posiedzeniu Zarządu dnia 24 czerwca b. r. omawiano sprawę rozbudowy szpitala żydowskiego.

Dla uczczenia pamięci bhp. Amalii Wasserbergowej Rodzina Zmarłej ufundowała budynek ambulatoryjny, który stanąć ma na terenie szpitala, a ponadto jak wiadomo zawiązał się w Krakowie Komitet Obywatelski który zebrał znaczną sumę na cele rozbudowy szpitala.

Na wspólnym posiedzeniu Prezydium Gminy żyd. i reprezentantów tego Komitetu, uchwalono na podstawie opinii rzeczoznawców przyjąć za podstawę rozbudowy projekt inż. Ferdynanda Lieblinga, a Zarząd Gminy, po wysłuchaniu referatu projektodawcy, uchwalił tę zatwierdził.

Następnie załatwiono sprawy osobiste pracowników Gminy.

Uporządkowanie grobów wojennych na cmentarzu żydowskim.

Prace około uporządkowania grobów poległych na cmentarzu żydowskim przy ul. Miodowej w Krakowie, postępują w szybkim tempie naprzód.

Realizację tej uznania godnej akcji, doprowadzenia do uporządkowania grobów wojennych oraz postawienia nagrobków liczny żydowski bohaterom wojny światowej, i walk o niepodległość Polski spoczywającym na tut. cmentarzu, zawdzięczyć należy inicjatywie Związku Żydów Uczestników Walk o Niepodległość Polski. Sekcja grobów wojennych, na której czele stoi niestrudzony w pracy na tej niwie Dr. Ignacy Schenker, podjęła energiczną akcję w tym kierunku.

Ukończone zostały już prace w kwaterze C. gdzie

wystawiono 112 estetycznie wykonanych nagrobków o jednolitym wzorze.

W kwaterze D. prowadzone są intensywnie roboty około wykończenia dalszych 70 nagrobków.

Ukoronowaniem tego dzieła będzie wzniesienie okazałego wspólnego pomnika, według planów inż. Düntucha, inż. Kreislera i Dra Tauba. Pomnik ten jako dzieło sztuki architektonicznej, będzie prawdziwą ozdobą cmentarza wojennego.

Potrzebne do realizacji powyższej akcji fundusze zebrane zostały przez Sekcję grobów wojennych Zw. żyd. Uczest. Walk o Niepodległość Polski, przy energicznym wysiłku przewodniczącego Sekcji Dra Schenkera. Również Gmina Wyznaniowa żydowska przeznaczyła w budżecie znaczną subwencję na ten cel.

Uroczyste poświęcenie cmentarza wojennego, przewidziane jest na niedzielę poprzedzającą tegoroczną Sądny dzień.

Błp. Dr. SAMUEL TILLES

Dnia 9 czerwca b. r. zmarł po krótkiej chorobie w 75 r. życia b. prezydent krakowskiej Gminy żydowskiej Dr. Samuel Tilles. Urodzony w Krakowie, otworzył tu po ukończeniu studiów prawniczych biuro adwokackie, które do końca życia prowadził.

Wybrany w r. 1898 członkiem Rady Wyznaniowej, zajmował się gorliwie sprawami Gminy, poczym w r. 1905 wybrany prezesem Gminy, godność tę piastował do listopada 1918 r.

Przez cały czas pracował z poświęceniem dla dobra Gminy, starając się o jej rozwój. Jego inicjatywie w szczególności ma Gmina do zawdzięczenia wybudowanie gmachu gminnego, wydanie dzieła „Historia Żydów w Krakowie”, opracowanego przez prof. Dra Majera Bałabana, dzieła, które chlubnie świadczy o Żydach krakowskich, o ich pracy społecznej i znaczeniu w dziejach Krakowa.

Kiedy w listopadzie 1918 r. opuścił stanowisko prezydenta Gminy, mógł stwierdzić, że z poświęce-

niem oddał się sprawom tej Gminy jak wierny syn tej ukochanej Jego Gminy rodzinnej.

Jako radca miejski cieszył się uznaniem współobywateli i sympatią kolegów z Rady, którzy cenili Go dla Jego zalet obywatelskich.

W dniu zgonu zwołane zostało posiedzenie Zarządu Gminy Wyznaniowej, na którym prezes Gminy Dr. Rafał Landau poświęcił serdeczne wspomnienie pośmiertne Zmarłemu, poczym Zarząd uchwalił przeznaczyć dla Zmarłego grób honorowy, wziąć in corpore udział w pogrzebie i złożyć kondolencję Rodzinie.

Na cmentarzu po odprawieniu modłów i pięknym przemówieniu rabina Dra Schmelkesa, pożegnał Zmarłego imieniem Gminy żydowskiej prezes Gminy Dr. R. Landau, który przedstawił Jego działalność dla dobra Żyd. Gminy krakowskiej.

Imieniem Rady adwokackiej przemówił dziekan Rady adw. Dr. Gabrjelski, podnosząc chlubną działalność Zmarłego, jako długoletniego adwokata.

Z prac Sekcji Opieki Społecznej

Sekcja Opieki Społecznej przy Gminie żydowskiej wykazuje niestety coraz liczniejszą frekwencję.

Biura Sekcji Op. Społ. — śmiało rzec można — najdobitniej ilustrują ogrom nędzy panującej w ulicy żydowskiej. Tu przewija się dzień w dzień biedota żydowska, zmuszona obecnymi warunkami korzystać z opieki Gminy żydowskiej.

To też Sekcja Op. Społ. — mimo szczupłych zasobów pieniężnych jakimi dysponuje — wykazała w ostatnim czasie bardzo ruchliwą pracę. Przedewszystkiem zreorganizowano system udzielania wsparć przez podział na a) pobierających stałe miesięczne zasiłki pieniężne i b) otrzymujących wsparcia doraźne, przy czym dla pierwszej kategorii zaprowadzono ścisłą ewidencję oraz ustalono podział dni dla pobierania wsparć przez poszczególne osoby.

Reorganizacja ta przyczyniła się w rezultacie do sprawniejszego funkcjonowania administracyjnego tego działu, oraz do uzyskania pewnej równowagi w agendach opieki społecznej.

Ze wsparć stałych korzysta obecnie ponad 450 rodzin, pobierających od 5 do 25 zł. mies. zależnie od warunków życiowych oraz stanu rodzinnego, na podstawie wyniku badania odnośnych opiekunów społecznych.

Na ten cel Sekcja Op. Społ. wydatkuje miesięcznie około 3000 zł.

Kategorią wsparć doraźnych dla osób miejscowych, objęta jest też akcja pomocy doraźnej dla zamiejscowych, n. p. poszukujących pracy, bezdomnych, ofiar powodzi i klęsk.

Osoby te otrzymują pomoc w gotówce, asygnaty obiadowe i tp.

Z tej kategorii wsparć, korzysta miesięcznie przeciętnie 250 — 300 osób. Suma wydatkowana na ten cel wynosi 800 zł. miesięcznie.

Niezależnie od tego, korzystają ubodzy z bezpłatnych lekarstw, które apteki wydają na recepty lekarskie potwierdzone przez Sekcję Op. Społ. Gminy żydowskiej. Na powyższy cel wydatkuje Sekcja Op. Społ. miesięcznie przeciętnie kwotę 500 zł. Połowę tej kwoty pokrywa subwencja Zarządu Miejskiego, resztę zaś Gmina żydowska.

Dzięki staraniom Sekcji Op. Gminy żyd. otrzymało w ostatnim czasie od Zarządu Miejskiego wiele eksmitowanych rodzin żydowskich, subwencje doraźne na uzyskanie mieszkań, zaś szereg bezdomnych Żydów pomieszczenie w barakach miejskich.

Przy robotach ziemnych subwencjonowanych przez Fundusz Pracy oraz przy robotach komunalnych, zatrudniona była staraniem Gminy żyd. pewna ilość bezrobotnych Żydów,

Sprawa obsadzenia stanowiska rabina krakowskiego

W społeczeństwie żydowskim naszego miasta, kursują różne wersje i domysły dotyczące kwestii obsadzenia stanowiska rabina krakowskiego, które często wprowadzają dezorientację, przypisując też różne zamiary w tej sprawie Zarządowi Gminy żydowskiej.

Zarząd Gminy Wyznaniowej żydowskiej w Krakowie, zdaje sobie najzupełniej sprawę z ważności i aktualności powołania rabina gminnego i świadom jest tego, że ludność żydowska dotkliwie odczuwa brak autorytetu rabinicznego, któryby odpowiednio wpływał na różne przejawy życia społecznego i religijnego w naszym mieście, to też powołanie odpowiedniej osobistości na to stanowisko nie przestaje być troską Zarządu Gminy.

Sprawa powołania rabina w Krakowie, nie jest atoli rzeczą łatwą. Jest to problem zanadto poważny, by mógł być traktowany zbyt pochopnie. Dobór odpowiedniej osobistości żydowskiej, godnej piastowania tego zaszczytnego a zarazem też i bardzo odpowiedzialnego stanowiska, w mieście zaliczającym się do najpoważniejszych i najstarszych Gmin żydowskich w Polsce, wymaga bardzo ostrożnego podejścia do sprawy.

Kraków szczyci się jak wiadomo najchlubniejszy-

mi tradycjami rabinicznymi. Tutaj przez wieki piastowali godność tę osobistości szerokiej miary o wielkich wybitnych nazwiskach, które przeszły z czasem do historii Krakowa.

Rabinem miasta Krakowa, szczególnie obecnie, po tak poważanej i powszechnie cenionej osobistości, jaką był ostatni rabin krakowski błp. J. N. Kornitzer, który dzięki swej bezstronności i szczególnym zaletom charakteru cieszył się powszechnym zaufaniem, może być jedynie osobistość posiadająca odpowiednie walory osobiste, poza wymaganymi kwalifikacjami wiedzy rabinicznej i ogólnej, musi cieszyć się zaufaniem całej bez wyjątku ludności żydowskiej naszego miasta.

Zarząd Gminy Wyznaniowej żydowskiej w Krakowie, kierujący agendami Gminy na okres przejściowy jako Zarząd tymczasowy, daleki jest od narzucania ludności żydowskiej rabina, wbrew jej woli, któryby nie uzyskał poparcia i zaufania całego społeczeństwa żydowskiego, nie może się więc obarczać tak wielką odpowiedzialnością wobec ogółu na przyszłość.

Dążąc do bezstronnego załatwienia tej sprawy i ku ogólnemu zadowoleniu wszystkich sfer ludności żydowskiej, Zarząd Gminy czyni co tylko możliwe, by sprawę tę należycie rozwiązać.

Z Komisji Szpitalnej Gminy Żyd. w Krakowie

Onegdaj odbyło się pod przewodnictwem prezesa Gminy żyd. Dra Landaua posiedzenie Komisji szpitalnej, na którym przewodniczący zawiadomił członków Komisji, że plany na rozbudowę szpitala przez Zarząd Gminy żyd. uchwalone, zostały już do Zarządu miasta Krakowa wniesione i że po ich zatwierdzeniu przystąpi się do budowy tak, że należy się spodziewać, że za kilka miesięcy rozszerzony i odrestaurowany szpital do użytku publicznego oddany zostanie.

Zarząd Gminy żyd. wniósł równocześnie podanie o ustalenie linii regulacyjnej na odcinku szpitala.

Członkom Komisji doręczono drukowane sprawozdanie z działalności szpitala za r. 1936, świadczące o stałym, pięknym rozwoju szpitala i o chlubnej jego działalności dla dobra biednej, chorej ludności. Dyskusję nad sprawozdaniem odroczone do następnego posiedzenia tak, by członkowie Komisji mogli się w międzyczasie bliżej ze sprawozdaniem zapoznać.

Jednemu lekarzowi szpitalnemu przedłużono sekundariat do końca 1937 r., a czterem młodszymi lekarzom praktykantom przyznano adiuta po 100 zł. miesięcznie do końca 1937 r.

W dyskusji brali udział pp.: Dr. Oberlender jako

przewodniczący Stow. przyjaciół szpitala, Dr. Glassner, Goldschmied, Geizhals, Dawid Landau, Kurzman, Dr. Weinsberg, Herzig, inż. Taubmann tudzież przewodniczący, a szczegółowych wyjaśnień udzielał p. o. dyrektora szpitala p. Dr. Józef Nüssenfeld.

poleca :

**Wszelkie Druki
oraz Reklamy**

DLA KUPCÓW i PRZEMYSŁOWCÓW

tanio i szybko

Drukarnia J. Fischera w Krakowie

UL. GRODZKA 62.

TELEFON 104-12.

KRONIKA

Legalizacja małżeństw rytualnych

Zdarzają się wypadki, że żydzi zwłaszcza ze sfer ortodoksji zawierając związek małżeński, ograniczają się do dopełnienia formy nakazanej jedynie rytuałem, a zaniedbują przy tym uczynić zadość przepisom ustawy cywilnej, po których dopełnieniu, takie związki dopiero są ważne wobec prawa.

Zarząd Gminy Wyznaniowej żydowskiej w Krakowie, zwraca uwagę na wynikające stąd ujemne konsekwencje w dziedzinie prawnej, w szczególności w zakresie stosunków rodzinnych i majątkowych.

Małżeństwo rytualne bowiem wobec prawa nie istnieje, a dziecko zrodzone z takiego związku, uważane jest za dziecko nieślubne i z tego powodu nie przysługuje mu prawo używania nazwiska ojca.

Powoduje to zamięszanie w różnych dziedzinach prawnych i trudność w stwierdzeniu tożsamości takich osób, ze szkodą dla nich samych i dla należytego funkcjonowania władz publicznych.

Ludność żydowska winna przeto zaniechać zawierania t. zw. małżeństw rytualnych, a istniejące tego rodzaju związki legalizować przez konwalidację rzezonych małżeństw, którą przeprowadza Rabinat Krakowski bez żadnych kosztów dla stron.

Zgłaszanie Stowarzyszeń

Zarząd Gminy żydowskiej w Krakowie otrzymuje z różnych stron zapytania dotyczące działających na terenie Krakowa żyd. instytucji dobroczynnych i stowarzyszeń społecznych.

Ponieważ Gmina żydowska nie posiada odpowiedniego wykazu tych stowarzyszeń, przeto uprasza zarządy tychże, o zapodanie w ciągu 2 tygodni składu ich zarządów oraz dokładnych adresów.

Konces. Reskr. Min. Przemysłu i Handlu L.: BW. II-044/7

BIURO INFORMACYJNE

„K O S M O S”

wł. I. Kornblum — istniejące od 1925 r.

W KRAKOWIE, RAKOWICKA 1. - TEL.: 157-38

Udziela wszelkich informacji w kraju i zagranicą.

Ze spraw cmentarnych

Gmina żydowska w Krakowie przystępuje obecnie do podjęcia najkonieczniejszych adaptacji na nowym cmentarzu w Podgórzu.

Podjęła również prace około uporządkowania kwater na tymże cmentarzu, przez planową parcelację poszczególnych działek i uregulowanie porządku wzgl. kolejności grobów.

Z powodu braku odpowiedniego wykazu kwater na cmentarzu przy ul. Miodowej, Zarząd Gminy w porozumieniu z komisją cmentarną rozważa obecnie sprawę opracowania ścisłego katastru kwater.

Egzekucja składki gminnej.

Według rozp. Rady Ministrów z 15. V. 1937 Dz. U. R. P. Nr. 43 restantom składki gminnej nie będą doręczane upomnienia Urzędu Skarbowego i w ich miejsce wchodzi upomnienia Zarządu Gminy żydowskiej, tak, że po bezskutecznym upływie dni 14 nastąpi wprost egzekucyjne zajęcie przez Urząd Skarbowy. Powyższe rozp. Rady Ministrów weszło w życie z dniem 1 lipca 1937.

Płatnicy składki gminnej winni zatem we własnym interesie dla zaoszczędzenia kosztów egzekucyjnego zajęcia, wyrównać zaległości składki gminnej w 14-dniowym terminie określonym w upomnieniu Zarządu Gminy żydowskiej.

WZOROWA KOLONIA

HARCERSKO-WYPOCZYNKOWA W ZAWOJI

dla dziewcząt i chłopców w wieku od lat 10-ciu do lat 16-tu
pod pierwszorzędnym nadzorem.

Piękne położenie, wygodne pomieszczenia, smaczna kuchnia, zabawy, gimnastyka, wycieczki, kąpiele, biblioteka, radio i t. p.

ZGŁOSZENIA: Komitet Harcerski przy Związku Żydów Uczestników Walk o Niepodległość Polski — Kraków, Rynek 12 II p. codziennie od 18:30 do 20-tej

DZIAŁ NIEOFICJALNY

Stowarzyszenie Dom Sierót Żydowskich w Krakowie i jego działalność

Wśród wielu działających w Krakowie żydowskich instytucji społecznych, wysuwa się na czoło jedna z niewątpliwie najważniejszych i najpożytniejszych placówek żydowskich o charakterze społeczno-wychowawczym humanitarnym, Stowarzyszenie Domu sierót żydowskich (Beth Megadle Jesomim) mieszczące się w okazałym gmachu przy ul. Dietla 64.

W tym oto budynku mieści się Zakład w którym dokonywuje się cicha, bez rozgłosu prowadzona, lecz uznania godną pracę, pracę, która jest urzeczywistnieniem żydowskiej nauki i etyki o miłości bliźniego, wcieleniem w życie wzniosłych haseł głoszonych przez biblię i proroków żydowskich, o obowiązku opiekowania się sierotami i dziećmi bezdomnymi, o ratowaniu ich od zagłady i wykolejenia, o wychowaniu ich na pożytecznych ludzi dla Państwa i społeczeństwa.

Żydostwo szczyliło się zawsze silnie rozwiniętym uczuciem litości i dobroczynności.

Dom Sierót Żydowskich w Krakowie jest, tego podstawowego żydowskiego nakazu etycznego, wymownym dowodem.

Stowarzyszenie Domu Sierót żydowskich powstało w r. 1847, istnieje więc już 90 lat. Mieściło się ono dawniej w kilku ciasnych i nieodpowiednich ubikacjach, opiekując się zrazu 30-toma a później 50-cioma sierotami. Dopiero od r. 1919 następuje stopniowa rozbudowa Zakładu, który ze względu na nieodpowiadające celowi warunki i szczupłość miejsca nie mógł sprostać swoim zadaniom i obowiązkom, jakie życie codzienne nakładało.

Okres najpiękniejszego rozkwitu Zakładu, przypada na r. 1924, kiedy to dzięki niezwykle poświęcającej pracy znanej i cenionej działaczki społecznej bhp. Róży Rockowej, budynek Zakładu został powię-

kszony przez nadbudowę dwóch pięter.

Wtedy to Zakład Sierót, uległ gruntownej reorganizacji, dzięki czemu instytucja ta stoi obecnie na wysokim poziomie.

Zwiedzającego Zakład uderza wszędzie mile wzorowa czystość. Staranny wygląd wychowanków świadczy o troskliwej opiece, jakiej doznają ze strony Zarządu Stowarzyszenia, dyrekcji i grona wychowawców.

Stowarzyszenie utrzymuje obecnie dwie instytucje, a to: Zakład Wychowawczy o charakterze schroniska, opiekujący się 89 sierotami obojga płci, oraz Bursę terminatorскую dla dziewcząt w wieku od 14—18 lat.

Do zakładu przyjmuje się przede wszystkim sieroty oraz pósieroty, w pierwszym rzędzie krakowskie. Wykluczone są od przyjęcia dzieci umysłowo upośledzone, dzieci kwalifikujące się do zakładów poprawczych oraz obciążone chorobami przenośnymi.

Do całego szeregu inwestycji i ulepszeń Zakładu, dokonanych ostatnio przez Zarząd Stowarzyszenia, należy urządzenie sali gimnastycznej, znaczne powiększenie uczelni dla dziewcząt i urządzenie nowoczesnego umeblowania.

Dalszym etapem w rozszerzeniu Zakładu jest urządzenie własnej modlitewni, gdzie wychowankowie pielęgnować mogą życie religijne.

Na szczególną uwagę zasługuje program dzienny zajęć wychowanków, opracowany systemem nowoczesnym i z całą skrupulatnością przestrzegany.

Oprócz nauki z zakresu wykształcenia elementarnego i zajęć praktycznych, otrzymują tu wychowan-

Ch. L. Horowitz
RYTOWNIK
Kraków, Stradom 8.

Telefon Nr. 174-25

Wykonuje: Monogramy w złocie i srebrze tablice mosiężne i emaliowane, rytowanie sztanc mosiężnych i stal. do celów przemysłowych oraz pieczęcie metalowe, kauczukowe i t.p.

„Razol” goli bez brzytwy najsilniejszy zarost w ciągu kilku minut

„Razol” specjalny dla Pań usuwa zbyteczne owłosienie, ponadto propagujemy

„Bellot” który usuwa włosy wraz z cebulką.

Próbka bezpłatnie.

SCHÖNWALD
Kraków, Dietlowska 51
niekrepujące wejście przez sień na lewo.

kowe również naukę religii i judaistyki. Ponadto odbywają się okazyjne wieczorynki, imprezy kulturalne itd. Raz na miesiąc wychodzi też bardzo zajmująca gazetka ilustrowana, obejmująca prace wychowanków na tle odbytych na różne tematy pogadanek. Przy Zakładzie czynne są również kluby sportowo-rozrywkowe, podzielone na sekcje.

Rok rocznie wychowankowie Zakładu oraz Bursy, spędzają wakacje w górskich okolicach podhalańskich.

Nadmienić wypada, że Stowarzyszenie, poza rozciąganiem opieki nad sierotami w czasie ich pobytu w Zakładzie, interesuje się też ich losem także po opuszczeniu Zakładu.

Realizację tych wszystkich niezwykle ważnych inwestycji należy przypisać niestrudzonej pracy Prezesa Stowarzyszenia Dra med. Rafała Landaua, Wydziału Stow., jak i niemniej Dyrektorki Zakładu p. Anny Feuersteinowej.

Stowarzyszenie Domu sierót żyd. liczące obecnie około 3.500 członków, czerpie swoje dochody prawie że jedynie z składek członkowskich oraz imprez, a częściowo z darów i ofiar społeczeństwa, składanych na rzecz Zakładu.

Spółeczeństwo powinno pamiętać, że Zakład ten swoją działalnością, zapobiega wykołajeniu się bezdomnych opuszczonych sierót, i wychowuje je na pożytecznych członków społeczeństwa.

Stowarzyszenie „Samopomoc” dla zaopatrzenia wdów i sierót w Krakowie

Stow. „Samopomoc” dla zaopatrzenia wdów i sierót odbyło dnia 20 czerwca 1937 XXIX doroczne Walne Zgromadzenie członków. Zebraniu przewodniczył prezes Stow. p. Arnold Steiner. Sprawozdanie z czynności Zarządu złożył wiceprezes dyr. Adolf Lilienthal. W obszernym referacie przedstawił sprawozdawca działalność Stowarzyszenia w ubiegłym roku administracyjnym. Naczelnym zadaniem władz Stow. było staranie o upłynnienie funduszków Stow. przez ściąganie wkładek, by wypłata odpraw pośmiertnych niezwłocznie następowała. Łączna suma wypłaconych odpraw pośmiertnych w roku 1936 wyniosła zł. 13.000. W dyskusji nad sprawozdaniem zabierali głos poszczególni członkowie. Sprawę wkładek miesięcznych referował p. Wilhelm Leinkram. Na wniosek przewodniczącego komisji rewizyjnej, p. dyr. Dra Adolfa Deichesa, udzielono Wydziałowi absoltorium. Następnie odbyły się wybory uzupełniające 10 członków Wydziału. Wybrani zostali: Inż. Akiwa Buchner, Natan Feniger, Izydor Gottlieb, Mojżesz Gehorsam, Ludwik Kreisler, dyr. Adolf Lilienthal, Henryk Pacanower, Józef Sternberg, Benjamin Silberman i Maks Zelnik.

Z zabytków żydowskich na Kazimierzu

Nagrobek żydowski w Krakowie pochodzący z XV. w.

Zabytki żydowskie w Krakowie, mają za sobą wielowiekową chlubną historię, świadcząca o wspaniałej przeszłości krakowskiej Gminy Żydowskiej.

Wielkie zasługi dla historii żydów w Polsce a szczególnie żydów krakowskich położył prof. Majer Bałaban, jeden z najwybitniejszych uczonych w tej dziedzinie; autor całego szeregu dzieł, pism i publikacji na tym polu. Jego też prace, obok niemniej cennych prac innych uczonych i historyków zarówno żydowskich jak i nieżydowskich, (jak prof. Szyszko-Bohusz, Dr. I. Schipper, Jer. Fränkel i w. i.) przyczyniły się w wielkiej mierze do wzbudzenia zainteresowania sprawami zabytków żydowskich w Krakowie.

Doceniając znaczenie zabytków żyd. dla historii i kultury żydowskiej, Gmina Wyznaniowa Żydowska w Krakowie, na jednym z odbytych ostatnio posiedzeń, postanowiła za inicjatywą wiceprez. Dra Schermanta, położyć podwaliny pod przyszłe muzeum żydowskie, przez zabezpieczenie i zinwentaryzowanie zabytków żydowskich, znajdujących się na terenie Krakowa w posiadaniu bóżnic, różnych instytucji żyd. i osób prywatnych.

Najstarszy nagrobek żydowski w Krakowie, odkryty na cmentarzyku przy ul. Szerokiej.

Kolonia Lecznicza dla Żyd. Dzieci w Rabce.

Z okazji 30-lecia istnienia kolonii w Rabce odbyła się w niedzielę dn. 4 lipca br. piękna uroczystość w Zakładzie Kolonii w Rabce, przyczym odsłonięta została tablica pamiątkowa ku uczczeniu pamięci zmarłych fundatorów Zakładu bhp. Amalii Fraenkowej i Jej syna bhp. Henryka Fraenkla. Uroczystość zagał honorowy prezes Stow. kolonii p. Dr. Józef Steinberg, który przedstawił historię rozwoju Zakładu i błogą działalność dziś już nieżyjących fundatorów.

Prezes Wydziału Dr. Alfred Merz powitał zebranych gości, podnosząc znaczenie Zakładu dla chorej, biednej diatwy, która tu spędza wakacje. Imieniem Krakowskiej Gminy żyd. złożył prezes tej Gminy Dr. Rafał Landau wyrazy czci dla zmarłych fundatorów, podnosząc znaczenie jakie mają kolonie i półkolonie dla zdrowia i rozwoju duchowego młodzieży żyd. Następnie przemówił ortodoksyjny rabin Gminy żyd. w Rabce p. Babad, a wychowanek Zakładu podziękował Wydziałowi za opiekę.

W uroczystości wzięli udział oprócz licznie zebranej publiczności delegat Jointu ameryk. p. Dr. Rosen, b. senator Rafał Szereszowski z Warszawy,

W ostatnich latach okazał żywe zainteresowanie się zabytkami w Krakowie, z punktu widzenia historycznego i naukowego, młody historyk, prof. gimnazjum żyd. w Krakowie, Ozjasz Mahler, autor doskonale opracowanego przewodnika po żydowskich zabytkach Krakowa. Przewodnik ten, zawierający również szereg pięknych oryginalnych zdjęć zabytkowych, jest cennym przyczynkiem ułatwiającym w znacznej mierze podjętą w tym kierunku pracę.

Prof. Mahler wydał ostatnio ponadto szkic historyczny o odkrytym przez siebie najstarszym nagrobku krakowskim, na małym cmentarzyku istniejącym do dzisiejszego dnia w północno-wschodnim kącie ul. Szerokiej, otoczonego murem i owianego wśród wielu różnych wersji — legendą o weselu żydowskim odbytym do późnych godzin wieczornych dnia przedświątecznego.

Odkrycie tego nagrobka, posiada wielkie znaczenie wobec istniejących różnych hipotez co do czasu powstania tego cmentarzyka. Z jednej strony twierdzono bowiem, że cmentarzyk ten miał być niegdyś najstarszą częścią cmentarza przy bóżnicy Remu, a który powstał w r. 1551. Inni utrzymywali, że stanowił on odrębną jednostkę i służył do grzebania zmarłych przed uruchomieniem cmentarza Remu.

Otóż na tym cmentarzyku, pod murem po stronie

P O M O S T
DO
SZCZĘŚCIA

T O L O S
Z KOLEKTURY

INWALIDÓW ŻYDOWSKICH

Kraków, Grodzka 59 — Tel. 159-31

Ciągnięcie II-ej Klasy
już 20-go lipca b. r.

delegat Centosu p. dyr. Neustadt, tudzież delegaci Centosu z szeregu miast Polski.

Po uroczystości odbyła się kilkugodzinna konferencja pod przewodnictwem b. senatora Szereszowskiego, która się zastanawiała nad planem opieki nad żyd. młodzieżą.

południowej, znajduje się między licznymi zupełnie zniszczonymi i nieczytelnymi odłamkami starych kamieni i płyt nagrobkowych, dość dobrze jeszcze utrzymany nagrobek, którego epitafium brzmi:

פה טמונה אש הגונה מעש יד באמונה קילא בת ר' מרדכי ז"ל
אשת ר' הירש קופלמן ש"מ

Ponieważ data nagrobka wskazuje na rok 1549, świadczy to o tym, że cmentarzyk ten czynny był jeszcze na dwa lata przed datą otwarcia cmentarza Remu. Nazwisko zaś Kopelman wspomina już prof. Bałaban w dziele „Zabytki historyczne Żydów w Polsce, (Warszawa 1929).

W ten sposób zostało obecnie stwierdzone, że nagrobek ten jest jednym z najstarszych nagrobków żydowskich w Krakowie a nawet Małopolsce.

Magazyn wurobów złotych i srebrnych

Wielki wybór zegarków szwajcarskich.
Podarki ślubne, srebro stołowe i t. d.
Kupuje złoto, srebro, perły i brylanty

I. KLIPSTEIN, KRAKÓW STRADOM 16

Telefon Nr. 174-08.

Dawniej Dietla 44.

Pięciolecie istnienia Stowarzyszenia „Zedaka Laanijim“

W r. 1932 powstało w Krakowie z inicjatywy znanego na naszym terenie działacza p. Szemarjahu Imbera, Stowarzyszenie p. n. „ZEDAKA LAANIJIM”.

Celem założonego Stowarzyszenia było usunięcie plagi żebractwa w naszym mieście i skoordynowanie akcji wsparcia biednych, w ramach celowo zorganizowanej instytucji. Zagadnieniem tym, zajmowała się niejednokrotnie krakowska Gmina Żydowska, a liczne konferencje odbyte w swoim czasie w tej sprawie przy współudziale obywateli żydowskich i działaczy społecznych, zmierzały do oczyszczenia Krakowa z żebractwa i postawienia problemu dobroczynności publicznej na poziomie istniejącym w większych gminach żydowskich na świecie.

Jeszcze przed kilkoma laty, fala żebractwa na ulicach i w sklepach, przybierała coraz groźniejsze rozmiary, roilo się bowiem wszędzie od różnego rodzaju osób, wyciągających dłoń po jałmużnę. Natarczywość całych grup żebraków, „obrabiających” dzielnicę żydowską a także i śródmieście oraz dalsze dzielnice miasta, wzbudzała u przechodniów ponure uczucie. Również na cmentarzach obłęzenie żebraków było nie do zniesienia.

Wprawdzie wielu ludzi wyrzuconych sytuacją gospodarczą z swoich egzystencji, zeszło na chleb żebraczy przez tragiczny zbieg okoliczności, niemniej jednak roilo się od całych falang zawodowych żebraków. To też ludność żydowska nauczona przykrymi doświadczeniami, odnosić się zaczęła — rzecz zrozumiała — z pewną nieufnością do różnych typów żebraczy, nie mogąc się zorientować, kto z pośród nich istotnie zasługuje na wsparcie.

Najbardziej oczywiście dotknięte plagą żebractwa było kupiectwo. żebractwo rozmnożyło się z czasem w takiej mierze, że odnosiło się często wrażenie, jak gdyby Kraków posiadał najwyższe nasilenie tej plagi.

Stowarzyszenie „ZEDAKA LAANIJIM” działające od r. 1932 cicho i bez rozgłosu, zrobiło poważny wyłom w tej sytuacji, która stała się nieznośna. I chociaż całkowite usunięcie biedy, mimo najlepszej woli, nie jest możliwe, to jednak działalność „Zedaka Laanijim” wydała dodatnie wyniki, przez co zasługuje już na uznanie i poparcie.

Kilkaset osób korzysta z opieki Stowarzyszenia, przyczem prowadzona jest również akcja konstruktywnej pomocy przez wyszkolenie zawodowe biednych w miarę ich wieku i stanu zdrowia, by im dać możliwość produktywnego zarobkowania. Stowarzyszenie czerpie swoje dochody z składek członkowskich, licząc obecnie ponad 1000 członków. Członkowie otrzymują legitymacje umieszczane u wejścia do swoich lokali, służące żebrakom za znak, że właściciel wpłaca na biednych do Stowarzyszenia, wobec czego wstęp dla żebraków jest bezcelowy.

Z okazji pięciolecia istnienia, Stowarzyszenie wydało odpowiednią publikację o swej działalności, apelując do społeczeństwa żydowskiego o poparcie.

Spółceństwo żydowskie Krakowa niewątpliwie poprze wydatnie wysiłki tej instytucji przez zapisywanie się na członków, dając tym samym dowód uznania i zrozumienia dla jej pożyteczności. Umożliwienie bowiem dalszego rozwoju „Zedaka Laanijim”, jako placówki celowej i koniecznej, leży w interesie ogółu ludności miasta.

Komitet pomocy ofiarom zająć w Brześciu n/B.

Na ostatnim posiedzeniu komitetu obywatelskiego pomocy ofiarom zająć w Brześciu, złożył Prez. Gminy żydowskiej Dr. Landau szczegółowe sprawozdanie o wdrożonej akcji pomocy, w szczególności o wyniku zbiórki na ten cel urządzonej. Część zebranych pieniędzy przesłano już Centralnemu Komitetowi w Warszawie, a w najbliższych dniach zostanie dalsza kwota Komitetowi temu przesłana.

Z inicjatywy krakowskiego komitetu zebrało na ten cel Wizo przy gorliwej współpracy szeregu pań, ubrania, bieliznę i obuwie, które Gminie żyd. w Brześciu przesłano.

Po ożywionej dyskusji uchwalono akcję pomocy rozszerzyć i w odezwie przypomnieć ludności obowiązek współdziałania w tej pracy, mającej przynieść ulgę i pomoc biednej ludności żydowskiej w Brześciu.

PIECZĄTKI

ETYKIETY
TŁOCZONE

— ■ —
SZYLDY
EMALIOWANE

WYKONUJE:

„TOZ” Towarzystwo Ochrony Zdrowia Ludności Żyd. w Polsce

Działalność i rozwój Oddziału krakowskiego.

Powszechnie znane są fatalne warunki mieszkaniowe w których żyje przeważająca ilość ludności żydowskiej w miejskich skupieniach, jak również zgubne skutki tych warunków na stan zdrowotności.

W Krakowie, gdzie skupienie ludności żydowskiej jest bardzo znaczne, oddawna odczuwaną była potrzeba instytucji, która — niezależnie od czynników ogólno-sanitarnych — mogłaby się zająć specyficznymi bolączkami stanu zdrowia dzielnicy żydowskiej a w szczególności szerzącą się w tych warunkach gruźlicą.

To ciężkie ale wdzięczne zadanie wziął na siebie oddział krakowski Towarzystwa Ochrony Zdrowia Ludności Żydowskiej w Polsce „TOZ”, który powstał w r. 1927. Oddział ten rozpoczął swoją działalność zrazu w skromnych rozmiarach i stał się z czasem poważnym czynnikiem higieny na tutejszym terenie, zdobywając sobie stopniowe uznanie całego społeczeństwa krakowskiego, zarówno swą działalnością ogólnohigieniczną jak i w szczególności działalnością przeciwgruźliczą.

Należy podkreślić, że oddział krakowski Tozu, w odniesieniu do akcji przeciwgruźliczej, koordynuje swoją działalność z programem pracy ogólnopolskiego związku przeciwgruźliczego z jednej strony, a z drugiej — z działalnością ogólnopolskiej organizacji Tozu.

Z pierwszą fazą działalności oddziału krakowskiego Tozu, związane jest niepodzielnie nazwisko wielce zasłużonej działaczki bhp. Wandy Kragenówny, która poświęciła się z całym zapalem pracy na tym polu.

Inicjatywę tę podjął i szerzej rozwinął, zasłużony na niwie pracy w tej dziedzinie, obecny prezes krakowskiego oddziału Tozu, dr. Adolf Schwarzbart, prymariusz oddziału chorób uszu i gardła szpitala żydowskiego w Krakowie.

Do powstania i uruchomienia działalności Tozu, przyczyniły się też wydatnie subsydia Jointu jako instytucji, mającej między innymi również za cel, ochronę zdrowia ludności żydowskiej w Polsce. Towarzystwo Toz posiada obecnie w Polsce ponad 50 oddzia-

łów we większych miejscowościach kraju, prowadzi około 120 zakładów leczniczo-zapobiegawczych, jak ambulatoria, poradnie dla niemowląt i matek, poradnie przeciw-gruźlicze, przeciw-jaglicze, przeciw-reumatyczne, gabinety dentystyczne, stacje rentgenologiczne, apteki, kolonie i pół-kolonie letnie, żłóbki dla niemowląt, schroniskaienne, szpitale, sanatorium i pół-sanatorium dla gruźliczo chorych itp. wyposażone we wszystkie środki pomocnicze odpowiadające nowoczesnym wymogom wiedzy lekarskiej i higieny zdrowia.

Ponad 310 szkół z ogólną liczbą 35.000 dzieci i młodzieży znajduje się pod opieką Tozu. W koloniach letnich względnie pół-koloniach przebywało z górą 70.000 dzieci. W poradniach dla niemowląt, znajduje się stale pod opieką lekarską 7.000 niemowląt, z których ponad 800 jest codziennie dokarmianych.

Również kilkaset matek karmiących, korzysta dziennie z dożywiania. Dożywiane są też dzieci szkolne.

W wspomnianych zakładach Tozu udziela się miesięcznie 25.000 porad, w aptekach zaś blisko 5.000 lekarstw.

Toz dbając o zdrowie żydów, przyczynia się w ramach tej działalności, również do zwalczania chorób zakaźnych wśród żydów, prowadząc szeroką akcję uświadamiającą przez urządzanie odczytów i wykładów, wydawanie czasopism, broszur itp. publikacji w dziedzinie higieny i ochrony zdrowia. Toz prowadzi też i popiera pracę wychowania fizycznego.

Należy zaznaczyć, że ostatnio poczynione zostały pierwsze kroki dla objęcia akcją Tozu szkół ortodoksyjnych (Talmud Tor) gdzie stan opieki higieniczno-lekarskiej pozostawia wiele do życzenia.

Oddział krakowski Tozu prowadzi w ramach lokalnych, poradnię przeciw-gruźliczą oraz przeciw-reumatyczną zarówno ogólną jak i laryngologiczną. Poradnię dla matek w połączeniu z akcją dożywiania i higieny profilaktycznej. W okresie wakacyjnym korzysta z pół-kolonii krak. Tozu kilakset dzieci w wieku szkolnym, dla której przez długie lata użyczala bezpłatnie teren Gmina m. Krakowa. Ponadto oddział krak. utrzymuje w zimie i w lecie pół-sanatorium (leżalnię) dla zagrożonych gruźlicą, prowadzi akcję uświadamiającą zapomocą wykładów popularnych, w którym to celu użycza lokalu Krakowskie Stowarzyszenie Kupców.

Poradnie znajdują życzliwe pomieszczenie w szpitalu krak. Gminy Wyznaniowej żyd., który dostarcza również badań rentgenologicznych, bakteriologicznych i t. p.

Wyróżnić należy pracę Tozu w Krakowie na polu społeczno-higienicznym, co przy szczupłych jego do-

Urządzenia elektrycznego oświetlenia, dzwonek, telefonów i t. p., wszelkie przeróbki i naprawy, oszczędnościowe żarówki, przybory elektryczne poleca najtaniej firma:

LUX

TEODOR DEMBITZER

Kraków, Mikołajska 5 — Tel. 133-35

chodach zasługuje na uwagę. Zawdzięczyć to należy ofiarnej pracy Wydziału z prezesem dr. A. Schwarzbartem na czele, w szczególności licznym paniom, poświęcającym się aktywnie tej pracy.

Do bardzo czynnych i ofiarnych współpracowniczek należała bhp. Dora Randowa. Wśród wielce zasłużonych działaczy krak. oddziału należy wymienić w pierwszym rzędzie byłych prezesów bhp. dr. Eliasza Stahra prym. oddz. chorób wewn. szpitala żyd. i jego następcę bhp. dr. Jana Landaua dyrektora szpitala żyd., który do końca swego życia pracował ofiarnie na rzecz Towarzystwa, a na którego okres prezesury przypada też znaczna część rozwoju placówki. Chlubną kartę wypełnia również p. dr. Weinsbergowa, która walnie przyczyniła się swego czasu do urzeczywistnienia pół-sanatorium Tozu. Podkreślić należy również zasługi obecnych wiceprezesów, r. Zygmunta Aleksandrowicza i inż. Wiktora Scherera.

Akcja pół-kolonii, wymagająca wielkich zasobów pieniężnych, zawdzięcza swoje istnienie ofiarności poważnych krakowskich obywateli żydowskich.

Ośrodek krak. Tozu czerpie swoje finansowe środki przeważnie ze składek członkowskich i dochodów imprezowych oraz częściowo ze subsydiów Zarządu Głównego.

Po zgonie bhp. dr. Jana Landaua objął prezesurę dr. Adolf Schwarzbart prym. oddz. chorób uszu i gardła szpitala żyd., który położył niespożyte zasługi dla

UWAGA**Pracownia****UWAGA**

**kapeluszy męskich
czyszczę i fasonuję
według najnowszych wzorów**

**D. Goldstein. Szewska 4 w podwórku
Uwaga na adres**

Tozu szczególnie w dziedzinie uruchomienia leżalni i akcji propagandy higieny.

Brak własnego lokalu, stanowi główną bolączkę krak. oddziału Tozu.

Usiłowania obecnego kierownictwa idą też w kierunku wypełnienia tej luki, dla umożliwienia sprawniejszej administracji.

Wynik tych starań i dalszy rozwój instytucji, zależne będą w przyszłości od zwiększenia się liczby członków i ofiarności ludności żydowskiej w Krakowie.

Towarzystwo to zasługuje na gorące poparcie społeczeństwa żyd. naszego miasta, jeśli ono chce mieć zdrowe młode pokolenie.

To też społeczeństwo żydowskie w Krakowie poprzeć winno ofiarnie akcję Tozu, nie szczędząc datków i ofiar na cel tak ważnej dla żydów placówki, ilekroć instytucja ta zaapeluje o jej pomoc.

WYWŁASZCZENIE ZAKŁADU STOWARZYSZENIA OCHRONY STARCÓW ŻYD.

Po długich i mozolnych pertraktacjach z Rządem i Zarządem miejskim Krakowa, przyszedł do skutku układ, mocą którego Zakład ochrony żyd. starców w Krakowie zostaje wywłaszczony przez Rząd, a w zamian otrzymuje Stowarzyszenie ochrony inny grunt, większy od dotychczas posiadanego, tudzież odszkodowanie pieniężne celem wybudowania nowego zakładu dla starców.

Na zwołanym w tym celu nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu członków Stowarzyszenia ochrony starców, przedstawił szczegółowo prezes Gminy żyd. i przewodniczący Wydziału Stowarzyszenia Dr. Rafał Landau przebieg przeprowadzonych rokowań w tej sprawie z Władzami.

Wnioski Wydziału, upoważniające do zawarcia ugody z Rządem i Zarządem miasta, mocą której odstąpiony zostaje Rządowi „Zakład ochrony starców” wraz z gruntem w drodze zamiany za grunt miejski i dopłatę odszkodowania, został jednogłośnie przez Walne Zgromadzenie uchwalony. Wydział ma w przeciągu pięciu miesięcy Zakład opróżnić i postarać się o tymczasowe pomieszczenie starców do czasu wybudowania nowego Zakładu.

W nowym Zakładzie wybudowanym wedle nowoczesnych wymogów mają znaleźć pomieszczenie także nieuleczalnie chorzy.

W najbliższych dniach Wydział Stowarzyszenia ustali program budowy, następnie poleci wypracowanie planów i przystąpi do budowy, która ma w przyszłym roku być ukończona.

ZE STOWARZYSZENIA ŻYDÓW POSTĘPOWYCH.

W tych dniach odbyło się Walne Zgromadzenie Stow. żydów postępowych w Krakowie, na którym przewodniczący Wydziału prezes Gminy żyd. Dr. Rafał Landau poświęcił gorące wspomnienie pośmiertne, zmarłemu rabinowi świątyni bhp. Drowi Ozjaszowi Thonowi tudzież zmarłym od ostatniego Walnego Zgromadzenia członkom Stowarzyszenia. Po złożeniu sprawozdania kasowego przez skarbnika p. Dra Adolfa Deichesa i po dyskusji nad działalnością Stowarzyszenia oraz złożeniu sprawozdania imieniem komisji kontrolującej przez dyr. Górowskiego, przyjęto sprawozdanie do wiadomości, udzielono Wydziałowi absolutorium, poczym dokonano uzupełniającego wyboru Wydziału na lat 4.

SŁOJE hermetyczne (konserwatory)

gwarantowanej jakości

1/2 ltr. 3/4 ltr. 1 ltr. 1.1/2 ltr. 2 ltr.
-50 -55 -65 -75 -90

poleca

J. DIENER

Kraków
SZEWSKA 20

UWAGA!

Nadeszły ostatnie nowości
ceramiki, kryształów i lamp.

PRACOWNICY GMIN ŻYD. ORGANIZUJĄ SIĘ.

Dnia 31 maja br. odbyło się w sali obrad Kahału zebranie pracowników krakowskiej Gminy żydowskiej, na którym referent złożył sprawozdanie z przebiegu zjazdu odbytego w Warszawie w dniu 3 maja br.

Zebrani uchwalili jednogłośnie przystąpić do związku zawodowego, obejmującego pracowników wszystkich Gmin żydowskich w Polsce, a zarazem wybrano komitet, mający się zająć organizacją oddziału krakowskiego tegoż związku.

W najbliższym czasie dokonany zostanie wybór delegata oddziału krakowskiego do tymcz. Zarządu Głównego w Warszawie.

SPROSTOWANIE.

W spisie jatek rytualnych, stojących pod nadzorem Rabinatu, ogłoszonym w komunikacie Rabinatu krakowskiego w Nr. 3. Gazety Gminnej z dnia 1. VI. 1937 r. zaszyły nieścisłości w adresach odnośnych jatek, co obecnie prostujemy.

I tak, zamiast firmy Pufeles (Starowiślna 78) winno brzmieć: Paperle. — Adres jatki Schreiberów winien brzmieć: Krowoderska 33, a nie Agnieszki 8 jak mylnie podano. — Jatka firmy Schwarz przy ul. Brodzińskiego, brzmieć powinna: Schwarz-Feiler.

Wreszcie pominięta została w spisie jatka Stamera przy ul. Agnieszki 8.

WALNE ZGROMADZENIE KRAKOWSKIEGO ODZIAŁU „TOZ’U”

Dnia 6 czerwca 1937 r. odbyło się doroczne Walne Zgromadzenie Krakowskiego Oddziału „Toz”-u w sali Stowarzyszenia „Solidarność”. Prezes Dr. A. Schwarzbart zagaił Zgromadzenie, witając obecnych a w pierwszym rzędzie przybyłego z Warszawy delegata Centrali „Toz”-u p. Gen. Sekretarza Dr. L. Wulmana. — Następnie w gorących słowach uczcił pamięć nieodżałowanego, przedwcześnie zmarłego Prezesa bhp. Dra Jana Landaua, który do ostatniej chwili życia ofiarnie pracował dla rozwoju miejscowego Oddziału „Toz”-u, jak również pamięć ofiarnej i szlachetnej działaczki społecznej bhp. Dory Randowej, która szczególnie zasłużyła się nad stworzeniem, rozwojem i utrwaleniem pól-sanatorium „Toz”-u (leźalnia) w Woli Duchackiej. — Przemówienia żałobnego wysłuchali obecni stojąc. — Po odczytaniu przez sekretarza Dra A. Mirowskiego protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia, wybrano przewodniczącym Walnego Zgromadzenia p. Dra Maksymiliana Blassberga, a na sekretarza powołano Dra Hermana Katza. — Poszczególne sprawozdania przyjęto przez aklamację i udzielono absolutorium ustępującemu Zarządowi. W końcu wybrano Wydział w składzie 26 osób. Konstytuujące zebranie Wydziału odbyło się dnia 17 czerwca 1937, na którym wybrano Zarząd w następującym składzie: Prezes Dr. A. Schwarzbart, wiceprezisi: radca Zygmunt Aleksandrowicz i inżynierowa Eleonora Schererowa, skarbniczka: Helena Kitayowa, sekretarz: Dr. A. Mirowski i ustalono dalszy plan pracy na okres najbliższy, w szczególności w sprawie kolonii letnich, pól-sanatorium i leźalni.

Kalendarz świecenia świec

Data	Zamykanie sklepów	Zaświecenie świec	Czas modlitwy „Mincha”	Data	Sobota wiecz. czyli koniec soboty
2/VII	7.25	7.37	8.-	3/VII	9.06
9/VII	Rosz Chodesz Aw Nów księżyc 8/7 o godz. 3 popoł., 5 m. 14 s.				
9/VII	7.22	7.34	7.59	10/VII	9.02
16/VII	7.16	7.28	7.57	17/VII	8.55
18/VII	Post Tisza B'eaw				
23/VII	7.10	7.21	7.46	24/VII	8.46
30/VII	7.-	7.12	7.37	31/VII	8.34